

**สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ
เพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์**

-----

๑. ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ เป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการค้าภายในที่ต้องจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติและอนุบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อให้การบังคับใช้บรรลุปเป้าหมายของการมีกฎหมายเพียงพอเท่าที่จำเป็น สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ ลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น กรมการค้าภายในจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐ สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวหรือผู้ประกอบการค้าข้าว และประชาชนทั่วไป เพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ ต่อไป

๒. วิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ มีหนังสือขอรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวหรือผู้ประกอบการค้าข้าว ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ (รวม ๓๐ วัน) ประกอบด้วย

(๑) หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ องค์การคลังสินค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กรมการปกครอง กรมการค้ากรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(๒) สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวหรือผู้ประกอบการค้าข้าว ได้แก่ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สมาคมโรงสีข้าวไทย สมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย และสมาคมค้าข้าวไทย

๒.๒ รับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐผู้เกี่ยวข้อง หรือประชาชนทั่วไป ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ (รวม ๓๐ วัน) ๒ ช่องทาง ดังนี้

(๑) ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

(๒) ผ่าน Google Forms ในเว็บไซต์ของกรมการค้าภายใน (www.dit.go.th) หรือระบบฐานข้อมูลสารสนเทศค้าข้าว กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๑ กรมการค้าภายใน (www.ricetrade.dit.go.th)

๒.๓ จัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ ๒ จังหวัด โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด (โซนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จำนวน ๑๒๕ คน และจังหวัดนครสวรรค์ (โซนภาคกลาง) จำนวน ๑๓๒ คน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๗ คน ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ผู้ประกอบการค้าข้าว และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

(๑) จังหวัดร้อยเอ็ด จัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๗.๐๐ น. ณ ห้องเดอะไฮเพลส โรงแรมเดอะไฮเพลส ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

(๒) จังหวัดนครสวรรค์ จัดประชุมสัมมนาฯรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่เสาร์ที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุม The SUN ๑ โรงแรม ๔๒ ซี เดอะซิค โฮเทล ตำบลวัดไทร อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๓. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

จากการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐ สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวหรือผู้ประกอบการค้าข้าว และประชาชนทั่วไปที่ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ ผ่านช่องทางตามข้อ ๒ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๔ ราย สรุปได้ ดังนี้

๓.๑ ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ตามข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ จำนวน ๕๔ ราย แบ่งเป็น (๑) หน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๒๙ หน่วยงาน และ (๒) สมาคมที่เกี่ยวข้องกับค้าข้าว ผู้ประกอบการค้าข้าว หรือประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๕ ราย

๓.๒ ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ตามข้อ ๒.๓ จำนวน ๑๐๐ คน แบ่งเป็น (๑) จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๔๗ ราย และ (๒) จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๕๓ ราย

ประเด็น/มาตรา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
บทนิยาม		
มาตรา ๓ บทนิยาม	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๗ % (๑๔๙ ราย)	๓ % (๕ ราย)
คณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙		
มาตรา ๔ ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งนาย และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าหกนาย ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๓ % (๑๔๓ ราย)	๗ % (๑๑ ราย)
๐ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๕๔ ราย	
	๗๔ % (๔๐ ราย)	๒๖ % (๑๔ ราย)
๐ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๙	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๕๔ ราย	
	๘๗ % (๔๗ ราย)	๑๓ % (๗ ราย)
๐ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๐๐ ราย	
	๙๒ % (๙๒ ราย)	๘ % (๘ ราย)
พนักงานเจ้าหน้าที่		
มาตรา ๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลใด หรือ คณะบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งแทนคณะกรรมการได้	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๘ % (๑๕๑ ราย)	๒ % (๓ ราย)
๐ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๔๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๔๙ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๔ % (๑๔๕ ราย)	๖ % (๙ ราย)
๐ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๐๐ ราย	
	๙๙ % (๙๙ ราย)	๑ % (๑ ราย)
มาตรา ๖ คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไป ในสถานที่หรือเคหะสถานของบุคคลใด เพื่อตรวจข้าว ใบรับ ในการขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการค้าข้าว และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการค้าข้าวและอำนาจในการส่งบุคคลมาให้ถ้อยคำ	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๑ % (๑๔๐ ราย)	๙ % (๑๔ ราย)

ประเด็น/มาตรา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เขตควบคุมการค้าข้าว		
มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการประกาศเขตควบคุมการค้าข้าว	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๕ % (๑๔๖ ราย)	๕ % (๘ ราย)
มาตรา ๘ อำนาจคณะกรรมการในเขตควบคุมการค้าข้าว เช่น แบ่งแยกประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว ส่งผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทหนึ่งประเภทใด หรือทุกประเภทให้ขออนุญาต	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๐ % (๑๓๘ ราย)	๑๐ % (๑๖ ราย)
๐ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙ ฉบับที่ ๑๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการค้าข้าว และกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๖ % (๑๔๘ ราย)	๔ % (๖ ราย)
๐ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙ ฉบับที่ ๑๕๒ พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการกำหนดเขตควบคุมการค้าข้าว และการกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๐๐ ราย	
	๙๙ % (๙๙ ราย)	๑ % (๑ ราย)
การขออนุญาตและการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในหนังสืออนุญาต		
มาตรา ๙ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ผู้ประกอบการค้าข้าว ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการก่อนประกอบการค้าข้าว และให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขระบุไว้ในหนังสืออนุญาต	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๖ % (๑๔๘ ราย)	๔ % (๖ ราย)
มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องเก็บหนังสืออนุญาตนั้นไว้ในที่เปิดเผย	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๗ % (๑๕๐ ราย)	๓ % (๔ ราย)
มาตรา ๑๑ บทบัญญัติมาตรา ๙ มิให้ใช้บังคับแก่ (๑) กสิกรซึ่งขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว ซึ่งกสิกรนั้นผลิตได้จากเนื้อที่ที่ตนทำ (๒) ผู้ที่ขายหรือแลกเปลี่ยนข้าวครั้งหนึ่งมีปริมาณตามที่กฎหมายกำหนด	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๘๔ % (๑๓๐ ราย)	๑๖ % (๒๔ ราย)
มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องทำรายงานการค้าข้าว และต้องยื่นรายงานการค้าข้าวตามแบบรายงานและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๘๙ % (๑๓๗ ราย)	๑๑ % (๑๗ ราย)
มาตรา ๑๓ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวหรือหนังสืออนุญาตอื่น ๆ ให้มีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๕ % (๑๔๗ ราย)	๕ % (๗ ราย)

ประเด็น/มาตรา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๐ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๕๙ ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
➤ หมวด ๑ การขออนุญาตประกอบการค้าข้าว (ข้อ ๓ - ๙)	๙๕ % (๑๔๖ ราย)	๕ % (๘ ราย)
➤ หมวด ๒ การออกหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว (ข้อ ๑๐ - ๑๓)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๗ % (๑๕๐ ราย)	๓ % (๔ ราย)
➤ หมวด ๓ การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว (ข้อ ๑๔ - ๒๓)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๗ % (๑๔๙ ราย)	๓ % (๕ ราย)
➤ หมวด ๔ การรายงานการค้าข้าว (ข้อ ๒๔)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๖ % (๑๔๘ ราย)	๔ % (๖ ราย)
➤ หมวด ๕ การส่งถอนหนังสืออนุญาตประกอบการค้าข้าว (ข้อ ๒๕ - ๓๑)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๙ % (๑๕๓ ราย)	๑ % (๑ ราย)
๐ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๕๙ ฉบับที่ ๑๕๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๐๐ ราย	
	๙๙ % (๙๙ ราย)	๑ % (๑ ราย)
การแสดงราคาข้าวประจำวัน		
มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องแสดงราคาข้าวประจำวันเป็นภาษาไทยไว้ในที่เปิดเผย ซึ่งอาจจะแลเห็นได้สะดวก ณ สถานที่ทำการค้าข้าว	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๗ % (๑๕๐ ราย)	๓ % (๔ ราย)
หนังสืออนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะตัวและการแจ้งเลิกการประกอบการค้าข้าว		
มาตรา ๑๖ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ให้ใช้ได้เฉพาะตัวและเมื่อเลิกกิจการ ให้แจ้งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๙ % (๑๕๓ ราย)	๑ % (๑ ราย)

ประเด็น/มาตรา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
บทกำหนดโทษ		
➤ โทษทางปกครอง		
มาตรา ๑๕ หากฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่ระบุในหนังสืออนุญาต ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาต	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๕ % (๑๔๗ ราย)	๕ % (๗ ราย)
มาตรา ๑๖ ทวิ เจ้าของโรงสีหรือผู้ประกอบการโรงสีหยุดหรือแกล้งหยุดสีข้าวหรือไม่ทำการสีข้าวให้เต็มกำลังคณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้สีข้าว ภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตาม คณะกรรมการมีอำนาจยึดโรงสี	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๗๙ % (๑๒๑ ราย)	๒๑ % (๓๓ ราย)
➤ โทษทางอาญา		
มาตรา ๑๗ - มาตรา ๒๑ ทวิ โทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งปรับทั้งจำ และการริบข้าวและสิ่งที่ใช้บรรจุ	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๑ % (๑๔๐ ราย)	๙ % (๑๔ ราย)
ผู้รักษาการตามกฎหมายและการกำหนดค่าธรรมเนียม		
มาตรา ๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๙๔ % (๑๔๔ ราย)	๖ % (๑๐ ราย)
๐ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว พ.ศ. ๒๕๕๙	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ๑๕๔ ราย	
	๘๖ % (๑๓๒ ราย)	๑๔ % (๒๒ ราย)

สรุปประเด็นที่แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคำชี้แจงของหน่วยงาน
ตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๙ และอนุบัญญัติ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
บทนิยาม		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๓ ○ คำว่า “ข้าว” หมายความว่า ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว และรวมตลอดถึงปลายข้าว รำ และสิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพมาจากข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> ● นิยามข้าวกว้างเกินไป สินค้าที่แปรสภาพจากข้าวในปัจจุบันมีหลากหลายประเภทมาก ● นิยามข้าวไม่ครอบคลุม ● ข้าว ไม่ควรจะนับรำ และสิ่งอื่น ๆ ที่ได้จากการแปรสภาพข้าว เช่น แกลบ เป็นส่วนหนึ่งของข้าว ● การกำหนดนิยามคำว่า “ข้าว” ควรกำหนดนิยามให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์ และควรกำหนดนิยามของ “สิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพมาจากข้าว” ให้มีความชัดเจน จะได้ไม่มีปัญหาการตีความตัวบทกฎหมาย เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่แปรสภาพจากข้าวมีหลายชนิด ● เพิ่มความหมายอื่นนอกจากความหมายทางกายภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายมุ่งจัดระเบียบการค้าข้าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งบริหารจัดการปริมาณข้าวเพื่อความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งข้าวสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้หลากหลาย นิยาม “ข้าว” ตาม พ.ร.บ. นี้ จึงรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของข้าวทั้งหมด และสิ่งที่แปรรูปจากข้าว เพื่อให้สามารถติดตามปริมาณและการเคลื่อนย้ายข้าวได้ทั้งหมด ● อย่างไรก็ตาม แม้ว่านิยาม “ข้าว” จะรวมถึงสิ่งที่แปรรูปจากข้าว แต่การกำหนดมาตรการตาม พ.ร.บ. นี้ คณะกรรมการจะเป็นผู้พิจารณากำหนดรูปแบบวิธีการดำเนินมาตรการ ตามความจำเป็น เหมาะสมกับสถานการณ์ และต้องผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียก่อนออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> ○ คำว่า “การค้าข้าว” หมายความว่า การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว รวมตลอดถึงการสีข้าว ทั้งนี้ นอกจากสำหรับบริโภคในครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> ● การค้าข้าว ควรจะแยกออกจากการแลกเปลี่ยน เพราะหน่วยงานราชการที่มีการแลกเปลี่ยนข้าว ทั้งข้าวสารและข้าวเปลือก บางครั้งไม่มีมูลค่า ไม่มีค่าใช้จ่าย 	<ul style="list-style-type: none"> ● นิยามคำว่า “การค้าข้าว” ครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนด้วย เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการบริหารจัดการปริมาณข้าวเพื่อความมั่นคงทางอาหารและทำให้สามารถติดตามปริมาณและการเคลื่อนย้ายข้าวได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ. นี้ให้อำนาจคณะกรรมการกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวที่ต้องขออนุญาต ตามความจำเป็น เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน มิได้กำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าวทุกประเภทต้องขออนุญาต

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
คณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๔ ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งนาย และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าหกนาย ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรขึ้นต้นด้วยหน้าที่ก่อนอำนาจ 	<ul style="list-style-type: none"> ● จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ระบุว่าการใช้ถ้อยคำ “อำนาจและหน้าที่” ได้มีการใช้ในกฎหมาย จนเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ปรากฏการใช้ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” เนื่องจากกฎหมายต้องกำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ก่อน แล้วบุคคลจึงจะมีอำนาจตามมาเพื่อให้สามารถกระทำการตามหน้าที่ได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้วางแนวทางการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้ใช้คำว่า “หน้าที่และอำนาจ” แทนคำว่า “อำนาจและหน้าที่” ในร่างกฎหมายทุกระดับไม่ว่าจะระดับพระราชบัญญัติหรือกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ● อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะใช้ถ้อยคำขึ้นต้นด้วยหน้าที่ก่อนอำนาจ หรืออำนาจก่อนหน้าที่ แต่คณะกรรมการก็ยังคงมีทั้งหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ กำหนดไว้
<p>อนุบัญญัติ</p> <p>○ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๙</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรเพิ่มรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ และเพิ่มอธิบดีกรมการค้าข้าวหรือผู้แทนเป็นกรรมการ ● ตัวแทนภาครัฐไม่มีอธิบดีกรมการค้าข้าว หรือผู้แทนเป็นกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงเรื่องข้าว และไม่มีตัวแทนจากภาคเอกชน ● กรรมการมีน้อยเกินไปและไม่ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้าวทั้งห่วงโซ่อุปทาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานเห็นด้วยกับการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ (คณะกรรมการ ปกข.) ซึ่งกรมฯ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว โดยปรับจำนวนองค์ประกอบจากเดิมทั้งหมด ๑๒ คน เหลือ ๑๐ คน เพื่อให้มีองค์ประกอบเท่าที่จำเป็น ทันสมัย และสอดคล้องกับการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม สรุปลงได้ดังนี้

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<ul style="list-style-type: none"> ➢ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ➢ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ ➢ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ หรือ ผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ ปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ อธิบดีกรมการค้าภายใน หรือ ผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นกรรมการ ➢ เลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกา หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนกรมสรรพากร เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนกรมการปกครอง เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนกรมตำรวจ เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการ ➢ หัวหน้ากองควบคุมข้าว กรมการค้าภายใน เป็นกรรมการและ เลขานุการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรเปลี่ยนกรมวิชาการเกษตรเป็นกรมการค้าข้าว หรือ คณะกรรมการการค้าข้าว และเพิ่มกรมการค้าข้าว ซึ่งมีพันธกิจหลักในการดูแลข้าว และควรมีสำนักรงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งมีพันธกิจในการจัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ การเกษตร รวมถึงวิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงาน ● ในระดับจังหวัด ควรมีสหกรณ์จังหวัดเข้าไปเป็น คณะกรรมการด้วย ● ควรจะมีผู้แทนจากสมาคมผู้ประกอบการค้าข้าว ทั้งผู้แทนชาวนา ตัวแทนเกษตรกร ผู้แทนโรงสี ผู้แทนผู้ส่งออก หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย 	<p>๑. ยกเลิกองค์ประกอบ จำนวน ๒ คน เพื่อให้ มีคณะกรรมการเท่าที่จำเป็นและเกี่ยวข้องโดยตรง ในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่</p> <p>(๑) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน</p> <p>(๒) ผู้แทนกรมสรรพากร</p> <p>๒. ปรับปรุงองค์ประกอบ จำนวน ๓ คน เพื่อแก้ไข รายชื่อส่วนราชการให้ถูกต้องตามการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และตรงตามภารกิจด้านข้าวในปัจจุบัน ได้แก่</p> <p>(๑) “ผู้แทนกรมตำรวจ” เป็น “ผู้แทนสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ</p> <p>(๒) “ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร” เป็น “ผู้แทน กรมการค้าข้าว”</p> <p>(๓) “หัวหน้ากองควบคุมข้าว กรมการค้าภายใน” เป็น “ผู้อำนวยการกองที่รับผิดชอบสินค้าข้าว กรมการค้า ภายใน”</p> <p>ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และ ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ การค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป</p>

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>○ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๘ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ➢ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ ➢ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ อธิบดีกรมการค้าภายใน หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนกรมการปกครอง เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ ➢ ผู้แทนกรมการข้าว เป็นกรรมการ ➢ ผู้อำนวยการกองที่รับผิดชอบสินค้าข้าว กรมการค้าภายใน เป็นกรรมการ และเลขานุการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● เห็นควรให้เพิ่มอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าไปเป็นคณะกรรมการด้วย ● ควรเพิ่มคณะกรรมการภาคเกษตรกรและภาคเอกชน ● ควรมีตัวแทนจากกลุ่มเกษตรกรหรือสภาเกษตรกรร่วมด้วย เนื่องจากเข้าใจบริบทหรือความต้องการ และมีส่วนได้เสีย ● น่าจะมีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าวเป็นคณะกรรมการ ● เพิ่มผู้แทนสภาเกษตรกร/ภาคเกษตรกร/สมาคมโรงสี ● ไม่มีองค์กรเกษตรอยู่ในโครงสร้าง ● เพิ่มประธานสภาเกษตรกรจังหวัด ● อยากให้ปรับปรุงการใช้ภาษาให้เป็นปัจจุบันทันสมัย ● ควรให้มีคณะกรรมการมาจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเพิ่ม “หน่วยงานของรัฐ” เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ มีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ ซึ่งกำกับดูแลภารกิจงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กระบวนการผลิตและสินค้าเกษตรกรกรรมอยู่แล้ว ● การเพิ่ม “ภาคเอกชน” เนื่องจากพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย กำหนดให้หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่ยจำเป็น และไม่ใช้ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับหรือกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเพื่อการอื่นที่ยจำเป็น ซึ่งเมื่อพิจารณาองค์ประกอบกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการแล้ว จึงควรมีองค์ประกอบเท่าที่จำเป็นและหากคณะกรรมการต้องใช้อำนาจหน้าที่ กำหนดมาตรการใด ๆ ที่กำหนดให้ต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในการประกอบอาชีพ ต้องรับฟังความคิดเห็นจากผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมาย ไม่ว่าจะป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนด้วย นอกจากนี้ ปัจจุบัน มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดกรอบ นโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับสินค้าข้าว ซึ่งครอบคลุมการบริหารจัดการข้าวทั้งระบบ โดยมีภาคเอกชนเป็นกรรมการร่วมกับ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		<p>หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสามารถร่วมกำหนดกรอบนโยบายและมาตรการ อันครอบคลุมการบริหารจัดการข้าว ทั้งระบบได้เช่นเดียวกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ ไม่ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน หากมีเหตุจำเป็นที่ต้องมีภาคเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทยสามารถเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีได้
พนักงานเจ้าหน้าที่		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ หรือเคหะสถานของบุคคลใด เพื่อตรวจข้าว ใบรับในการขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการค้าข้าว และเอกสารอื่น ๆ เกี่ยวกับการค้าข้าวได้ในเวลากลางวัน และมีอำนาจสั่งบุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำในเรื่องที่เกี่ยวกับการนั้นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ควรระบุเวลาเฉพาะกลางวัน เพราะหากมีเหตุฉุกเฉินหรือมิชอบ อาจมีการขมขัยกลางคืน หรือเลี่ยงบาลีการตรวจเข้า เย็น ● การเข้าไปตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์ใด ● การขอเข้าไปตรวจค้นในพื้นที่ส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามต้องเป็นไปด้วยความยินยอมของเจ้าของสถานที่ หรือมิเช่นนั้น ก็ต้องมีหมายค้น ● ควรปรับเป็นช่วงพระอาทิตย์ขึ้น - ตก และอาจเพิ่มการตรวจสอบ หากมีความเสี่ยงหรือข้อสงสัยสามารถเข้าตรวจสอบเมื่อใดก็ได้ ● อาจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาเข้าไปในสถานที่ หรือเคหะสถานของบุคคลใดเพื่อตรวจข้าว ใบรับในการขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการค้าข้าวและเอกสารอื่น ๆ เกี่ยวกับการค้าข้าวได้ในเวลากลางวัน ถ้ายังดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ อาจดำเนินการต่อไปก็ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๔๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓ (๑๒) กำหนดให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจอยู่แล้ว ดังนั้น หากมีเหตุฉุกเฉินหรือพฤติการณ์ที่อาจมีการกระทำความผิดกฎหมาย เช่น เมื่อเริ่มลงมือค้นตั้งแต่เวลากลางวัน ถ้ายังไม่แล้วเสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้ และการขมขัยพยานหลักฐานในเวลากลางคืน อันมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเนื่องจากการเน้นข่าวกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ก็อาจจะถูกโยกย้ายหรือทำลายก่อน ก็สามารถขอความร่วมมือให้ข้าราชการตำรวจดังกล่าวดำเนินการค้นกรณีดังกล่าวได้

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
	<ul style="list-style-type: none"> ● รัฐธรรมนูญให้การคุ้มครองพื้นที่ส่วนบุคคล ● ควรมีบัตรหรือเอกสารแสดงตนว่าเป็นบุคคลที่มีอำนาจจริง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๔๗ ได้กำหนดเขตอำนาจและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ ไว้อย่างชัดเจนในการเข้าไปตรวจสอบหรือตรวจค้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ เช่น อำนาจในการเข้าไปในสถานที่หรือเคหะสถานเพื่อตรวจข้าวฯ หรือตรวจรายงานการค้าข้าวหรือเอกสารอื่น ๆ เกี่ยวกับการค้าข้าวได้ในเวลากลางวัน เป็นต้น ● โดยที่ประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติคำว่า “กลางคืน” หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น ดังนั้น คำว่า “กลางวัน” จึงเป็นคำทั่วไปที่เข้าใจความหมายได้ว่าเป็นเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ถ้อยคำดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมแล้ว ● สำหรับเอกสารแสดงตนของพนักงานเจ้าหน้าที่อาจแสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อแสดงตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้
เขตควบคุมการค้าข้าว		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศเขตควบคุมการค้าข้าวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ระบบการค้าข้าวในประเทศไทยปัจจุบันเป็นการค้าแบบเสรี การกำหนดเขตควบคุมไม่มีความจำเป็นใด ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ● โดยหลักการการประกาศเขตควบคุมการค้าข้าวเพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการที่จำเป็นเหมาะสมในบางพื้นที่ได้ โดยมีได้มีวัตถุประสงค์ห้ามทำการค้าปกติซึ่งขัดกับการค้าเสรีแต่อย่างใด

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>● อนุบัญญัติ</p> <p>○ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙ ฉบับที่ ๑๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการค้าข้าว และกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘</p>		
<p>(๑) ประเภทข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ได้แก่</p> <p>(ก) ผู้ส่งออกทั่วไปซึ่งเป็นบริษัท จำกัด บริษัทมหาชนจำกัด รัฐวิสาหกิจ บริษัทที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วย สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และมีวัตถุประสงค์ในการค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ</p> <p>(ข) ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา บริษัท จำกัด บริษัทมหาชนจำกัด รัฐวิสาหกิจ บริษัทที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วย สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และมีวัตถุประสงค์ในการค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ</p> <p>(ค) ผู้ส่งออกชายแดน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับต่างประเทศ และมีวัตถุประสงค์ในการค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศเฉพาะประเทศที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย</p>	<p>● ควรพิจารณากำหนดประเภทของผู้ประกอบการค้าข้าว ให้ชัดเจนว่าสามารถส่งออกข้าวเปลือกไปต่างประเทศได้หรือไม่ เพราะตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙ คำว่า “ข้าว” มีความหมายรวมถึงข้าวเปลือก ส่วนประกาศฉบับนี้กล่าวถึงผู้ส่งออกข้าวสารและมีวัตถุประสงค์ในการค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศเท่านั้น</p>	<p>● เนื่องจากพระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ มุ่งเน้นการจัดการระเบียบการค้าข้าว จึงได้มีการกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวไว้แต่ละประเภท โดยไม่ได้มุ่งเน้นกำหนดเฉพาะการส่งออกข้าวสาร ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามกฎหมายของกรมการค้าภายใน จึงไม่ระบุว่าเป็นข้าวประเภทหรือชนิดใดในกรณีเป็นผู้ส่งออกทั่วไปและผู้ส่งออกชายแดน แต่จะระบุเฉพาะกรณีของผู้ส่งออกข้าวสารที่มีการบรรจุกล่องหรือหีบห่อเท่านั้น</p> <p>● ปัจจุบัน หากต้องการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือกไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ทดลองวิจัย หรือเพื่อกิจการอื่น ยังไม่มีข้อห้ามทางกฎหมาย แต่ต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการพิจารณาอนุญาตเป็นอำนาจของแต่ละหน่วยงานที่จะพิจารณาภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากกฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดมาตรการที่แตกต่างกัน</p>

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>(๒) ประเภทนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ ได้แก่ ผู้ที่นำเข้าข้าวจากต่างประเทศมาเพื่อทำการค้า</p>	<ul style="list-style-type: none"> มีรายละเอียดที่ไม่สอดคล้องกัน เช่น ผู้ส่งออกกำหนดละเอียด ผู้นำเข้ากำหนดแค่ "ผู้นำเข้า" และในธุรกิจจริงอาจมีหลายรูปแบบมากกว่านี้ 	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดมาตรการที่มีรายละเอียดในประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ เนื่องจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ มุ่งหมายให้มีการจัดระเบียบการค้าข้าว โดยมุ่งเน้นให้ข้าวต้องมีปริมาณที่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ ในขณะที่การนำเข้าข้าวซึ่งส่วนใหญ่ไม่ใช่ข้าวพันธุ์ที่ผลิตในประเทศไทยรวมทั้งมีมาตรการกำหนดปริมาณนำเข้าและมาตรการทางภาษีป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร จึงไม่ได้ระบุรายละเอียดดังเช่นผู้ประกอบการประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่ามีผู้ประกอบการค้าข้าวหลากหลายรูปแบบมากขึ้นและมีเหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวดังกล่าว คณะกรรมการ ปกช. ก็สามารถกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวเพิ่มเติมได้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมในอนุบัญญัติ การนำเข้าข้าวจะอ้างอิงจากระเบียบของกรมการค้าต่างประเทศโดยต้องเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งมาจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ ๑๙๔๗ ซึ่งต้องมีหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีตามพันธกรณีตามความตกลงการค้าเสรีภายใต้ WTO ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>(๓) ประเภทสีข้าว ได้แก่</p> <p>(ก) โรงสีขนาดเล็ก ที่ทำการสีข้าวเพื่อการค้าหรือรับจ้างสีข้าว ซึ่งมีกำลังผลิตไม่ต่ำกว่าห้าเมตริกตัน แต่ไม่เกินหกสิบเมตริกตันต่อยี่สิบสี่ชั่วโมง</p> <p>ฯลฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงสีขนาดเล็ก ปรับกำลังการผลิตให้เป็น ๑๐ - ๖๐ ตัน/วัน จากเดิม ๕ - ๖๐ ตัน/วัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● จากข้อมูลผู้ได้รับอนุญาตฯ ประเภทโรงสีขนาดเล็ก พบว่ามีโรงสีในช่วงกำลังการผลิต ๕ - ๙ ตัน/วัน จำนวนมากถึง ๓๐ ราย หรือประมาณ ๑๐% ของจำนวนโรงสีขนาดเล็กทั้งหมด ๒๗๕ ราย ซึ่งมีความสามารถสีข้าวได้ปริมาณรวมกันกว่า ๕๔,๐๐๐ ตันต่อปี และมีการประกอบธุรกิจข้าวครบวงจรตั้งแต่รับซื้อข้าวจากเกษตรกรจนถึงสีข้าวจำหน่าย จึงเห็นควรกำหนดให้คงกำลังการผลิตของโรงสีขนาดเล็กไว้เช่นเดิม
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๘ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด (๑) แบ่งแยกประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว และสั่งผู้ประกอบการค้าข้าว ประเภทหนึ่งประเภทใด หรือทุกประเภท ให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> ● การค้าข้าวในปัจจุบันของไทยเป็นการค้าเสรี การกำหนดเขตควบคุมและการให้อำนาจคณะกรรมการมากขนาดนี้เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ● มีอำนาจที่อาจส่งผลกระทบต่อกลไกทางการตลาดมากเกินไป และให้อำนาจกับคณะกรรมการมากเกินไป เช่น กำหนดให้ "คณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้" ● ควรกำหนดกฎหมายลูก เช่น กฎกระทรวง หรือประกาศคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเงื่อนไขให้ชัดเจนเกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและการบังคับใช้ ● ควรให้เปิดเสรีการผลิต/การค้า สำหรับรายย่อย, วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ● ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ● เพิ่มอำนาจคณะกรรมการเพิ่มเติมการแบ่งปันผลประโยชน์จากการค้าข้าว คือนสู่เกษตรกร/โรงสี เพิ่มคุณภาพ/ลดต้นทุน ● กรรมการมีอำนาจกำหนดให้ผู้ค้าข้าวต้องชำระเงินค้ำข้าวแก่กลสิกร ไม่เกิน ๗ วันนับจากวันที่รับข้าวจากกลสิกร 	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื่องจากพระราชบัญญัติการค้าข้าวฯ มีเจตนารมณ์เพื่อจัดระเบียบการค้าข้าว จึงกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ แต่การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เป็นรายละเอียด คณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นโดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยเป็นอำนาจที่กำหนดไว้อย่างกว้าง หากคณะกรรมการฯ เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นตามสถานการณ์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข คณะกรรมการฯ จึงจะใช้อำนาจดังกล่าวกำหนดรายละเอียดในอนุบัญญัติต่อไป อย่างไรก็ตามการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและนำความคิดเห็นนั้นไปใช้ประกอบการตรากฎหมายในทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดเรื่องแบ่งปันผลประโยชน์อาจดำเนินการภายใต้กฎหมายหรือระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ● ส่วนการกำหนดให้ผู้ค้าข้าวต้องชำระเงินค่าข้าวแก่กสิกรนั้น เป็นเรื่องที่คุณสัญญาสามารถตกลงในเรื่องการค้าระหว่างคู่สัญญาได้
<p>(๒) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้</p> <p>(๓) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ซื้อจากกสิกรต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ควรกำหนดราคาข้าวกับเกษตรกรรายย่อย ● ม.๘ ข้อ ๓ ชาวนาไม่เคยได้ราคาตามที่กำหนด เช่น ประกันรายได้ข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบัน คณะกรรมการ ปกข. มิได้ใช้มาตรการในการกำหนดราคาข้าว โดยปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด ส่วนการประกันรายได้ข้าวเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคา
<p>(๔) สั่งห้ามซื้อหรือขายหรือแลกเปลี่ยนหรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้</p> <p>(๕) สั่งให้แจ้งปริมาณและสถานที่เก็บข้าว หรือสั่งห้ามยกย้ายข้าวจากสถานที่เก็บ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการอนุญาตตามความในมาตรา ๘ (๔) และ (๕) สั่งห้ามซื้อหรือขายหรือแลกเปลี่ยนหรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ ● กำหนดพันธุ์ข้าวในการรับซื้อ - ไม่รับซื้อ เพราะปัจจุบันมีพันธุ์ข้าวจากต่างประเทศที่ผู้ประกอบการรับซื้อในราคาต่ำ และการเตือนแก่เกษตรกรก่อนลงมือการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด “ตลาดนำการผลิต” 	<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๘ (๔) และ (๕) คณะกรรมการ ปกข. มิได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขดังกล่าว แต่หากคณะกรรมการฯ จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขจะต้องพิจารณาตามเหตุผลและความจำเป็น โดยกำหนดมาตรการให้มีความชัดเจนเพื่อให้ประชาชนสามารถปฏิบัติตามได้ และบรรลู่วัตถุประสงค์ของกฎหมาย ทั้งนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและนำความคิดเห็นนั้นไปใช้ประกอบการตรากฎหมายในทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
การขออนุญาตและการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในหนังสืออนุญาต		
<p>● มาตรา ๙ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ผู้ประกอบการค้าข้าวต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการก่อนประกอบการค้าข้าว</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดใบอนุญาตใด ๆ ควรมีเฉพาะที่จำเป็น เพื่อลดภาระของประชาชน ● รัฐควรมีข้อเสนอหรือระเบียบที่ยืดหยุ่นต่อเกษตรกรมากกว่านี้ 	<p>● ประกาศคณะกรรมการ ปกข.ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าว ๖ ประเภท จาก ๘ ประเภท ได้แก่ (๑) ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไป ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อหรือผู้ส่งออกชายแดน (๒) ประเภทนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ (๓) ประเภทสีข้าว (๔) ประเภทนายหน้าค้าข้าว (๕) ประเภทขายส่ง และ (๖) ประเภททำข้าว ต้องขออนุญาตประกอบการค้าข้าว และเมื่อได้รับหนังสืออนุญาตแล้ว จึงจะประกอบการค้าข้าวได้ เนื่องจากผู้ประกอบการค้าข้าวทั้ง ๖ ประเภทมีผลต่อตลาดการค้าข้าวในปัจจุบันทั้งในด้านปริมาณและด้านราคา อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ อาจพิจารณาปรับแก้ไขเพื่อลดหรือเพิ่มประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวที่ต้องได้รับอนุญาต ตามเหตุผลและความจำเป็นที่เหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ต่อไป</p>

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องเก็บหนังสืออนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ซึ่งอาจจะแลเห็นได้สะดวก ณ สถานที่ทำการค้าข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรปรับแก้ไข "ซึ่งอาจจะแลเห็น" พ.ร.บ. ไม่นำใช้คำว่า "อาจจะ" และควรปรับให้เป็นคำที่ใช้ในปัจจุบันมากขึ้น ● ใช้คำเก่า ไม่เข้าใจความหมาย ● พบเห็นน้อยรายที่จะทำตาม 	<ul style="list-style-type: none"> ● แม้บทบัญญัติดังกล่าวใช้ถ้อยคำที่ไม่เป็นปัจจุบัน แต่เข้าใจความหมายได้ว่าให้แสดงหนังสืออนุญาตไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้โดยสะดวก อย่างไรก็ตาม หน่วยงานได้ออกประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง วิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่กำหนดให้ผู้รับอนุญาตสามารถแสดงหนังสืออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการค้าข้าวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยให้ถือว่าการแสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๑ บทบัญญัติมาตรา ๙ มิให้ใช้บังคับแก่ <ul style="list-style-type: none"> (๑) กสิกรซึ่งขายหรือแลกเปลี่ยนข้าวซึ่งกสิกรนั้นผลิตได้จากเนื้อที่ที่ตนทำ (๒) ผู้ที่ขายหรือแลกเปลี่ยนข้าวครั้งหนึ่งมีปริมาณ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> (ก) ข้าวเปลือกทุกชนิด ไม่เกินสองเกวียนหลวง (ข) ข้าวอื่น ๆ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดกิโลกรัม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ธุรกิจค้าข้าวมีมูลค่าสูง ควรมีการแสดงตัวตน ● ควรเปลี่ยนกสิกร เป็น บุคคล/นิติบุคคล ● ควรแก้ไขปริมาณผลผลิตตามที่เกษตรกรลงทะเบียนไว้ตามจริง <ul style="list-style-type: none"> ● เพิ่มปริมาณ ๒ (ก) ต่อครั้งในการขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว เพราะปัจจุบันผลผลิตสูง ● เพิ่มปริมาณข้าวเปลือกทุกชนิดไม่เกิน ๓ ตัน ● ข้าวเปลือกทุกชนิดไม่เกิน ๖ เกวียน ● ควรกำหนดปริมาณด้วยระบบเมตริก และควรปรับปริมาณให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ● ควรปรับเปลี่ยนข้อความให้เป็นปัจจุบันและเป็นสากล เช่น ๒ เกวียนหลวง เท่ากับกิโลกรัม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบธุรกิจค้าข้าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้ยกเว้นให้กับการขายข้าวของเกษตรกรที่ผลิตเอง ● กรณีหน่วยงานนำหนักตามระบบเมตริกและชื่อยกเว้นกรมฯ จะรับไปพิจารณาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันต่อไป

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรกำหนดหน่วยวัดโดยใช้หน่วยวัดตามระบบเมตริก เพื่อความชัดเจนทางการค้า ● ควรแก้หน่วยน้ำหนักให้เป็นปัจจุบัน ● ควรกำหนดใหม่ให้เกิดความเป็นธรรม 	
<p>● มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องทำรายงานการค้าข้าวประจำวัน ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด เก็บไว้ ณ สถานที่ที่ทำการค้าข้าว และต้องยื่นรายงานการค้าข้าวต่อคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การทำรายงานการค้าข้าวดังกล่าว ในวรรคก่อน คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยกเว้นให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าว ประเภทหนึ่งประเภทใดก็ได้ และให้มีอำนาจสั่งถอนการยกเว้นนั้นด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความถี่ของการส่งรายงานข้าวประจำวันมากเกินไป และควรกำหนดให้ยื่นรายงานโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ● ความถี่เกินจำเป็น อาจปรับเป็นรายสัปดาห์ ● แก้ไขให้ทำรายงานการค้าข้าวเป็นรายเดือน ● การทำรายงานไม่ควรจะยกเว้น ไม่เห็นว่ามีเหตุผลอะไรที่จำเป็นต้องยกเว้น ● ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขการยกเว้น และการส่งถอนการยกเว้นการจัดทำรายงานการค้าข้าว เพื่อทำให้เกิดความโปร่งใสและมีความชัดเจนในการบังคับใช้ มาตรา ๑๒ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การรายงานการค้าข้าว คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการประกาศกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขเกี่ยวกับรายงานการค้าข้าวอยู่แล้ว ทั้งนี้ หากมีเหตุผลและความจำเป็น คณะกรรมการฯ สามารถกำหนดปรับเปลี่ยนระยะเวลาและเงื่อนไข รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ● ปัจจุบัน คณะกรรมการฯ ได้ออกประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขโดยประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๕๓ พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และลดภาระแก่ผู้ประกอบการโดยกำหนดให้ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ประเภทนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรรมการค้าภายใน
		<p>ประเภทสีข้าว ประเภทขายส่ง และประเภททำข้าว ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำรายงานการค้าข้าวประจำวัน อยู่แล้ว แต่ต้องยื่นรายงานการค้าข้าวเป็นประจำทุกเดือน ภายในวันที่เจ็ดของเดือนถัดไปต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ข้อยกเว้น กรณีผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทนายหน้าค้าข้าว ได้รับการยกเว้นไม่ต้องยื่นรายงานการค้าข้าว เนื่องจากนายหน้าค้าข้าว เป็นเพียงคนกลางไม่มีสต็อกเพื่อซื้อขายข้าว การยื่นแบบรายงานการค้าข้าวที่ผ่านมาไม่มีข้อมูลปริมาณข้าว จึงไม่มีความจำเป็นต้องทำรายงานการค้าข้าวประจำวัน และไม่ต้องยื่นแบบรายงานการค้าข้าวประจำทุกเดือน ● การยื่นรายงานโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานได้ออกประกาศกรรมการค้าภายใน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นแบบแจ้งรายงานการค้าข้าวทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าข้าวสามารถยื่นแจ้งรายงานทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยยื่นรายงานเป็นประจำทุกเดือน ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระประชาชน
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๓ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวหรือหนังสืออนุญาตอื่น ๆ ให้มีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดระบุไว้ในหนังสืออนุญาต 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจนใน พ.ร.บ. และควรเหมาะสมกับการปฏิบัติจริง ไม่ก่อให้เกิดเป็นภาระของผู้บริโภคมากเกินไป ● เพิ่มระยะเวลาหนังสืออนุญาตเป็น ๓ - ๕ ปี ● หากไม่ปฏิบัติตาม ควรมีบทลงโทษ ● ควรมีการกำหนดอายุใบอนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวหรือหนังสืออนุญาตอื่น ๆ ให้มีระยะเวลาที่ชัดเจนและมีระยะเวลาที่เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการฯ มีอำนาจกำหนดเวลาหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ซึ่งปัจจุบันได้ออกประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		<p>ที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวมีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่พิจารณาออกหนังสืออนุญาต ซึ่งหากปรากฏว่ามีเหตุผลและความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนกำหนดอายุของหนังสืออนุญาต คณะกรรมการฯ ก็สามารถปรับเปลี่ยนอายุหนังสืออนุญาตได้ โดยแก้ไขเพิ่มเติมอนุบัญญัติและจะต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องร่วมด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สำหรับการต่ออายุหนังสืออนุญาต ได้ปรับแก้ไขโดยการขอต่ออายุหนังสืออนุญาตกำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าวแจ้งการต่ออายุหนังสืออนุญาตแทนการขออนุญาต ซึ่งเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ● หากผู้ใดไม่ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว จะมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ
<ul style="list-style-type: none"> ● อนุบัญญัติ <ul style="list-style-type: none"> ○ ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙ ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ 		
<p>หมวด ๑ การขออนุญาตประกอบการค้าข้าว</p>		
<p>ข้อ ๓ ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวเป็นทางการค้าปกติ ประเภทดังต่อไปนี้ ต้องขออนุญาตประกอบการค้าข้าว และเมื่อได้รับหนังสืออนุญาตแล้ว จึงจะประกอบการค้าข้าวได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรกำหนดผู้ส่งออกเป็นประเภทเดียว ไม่ต้องมีประเภทย่อย ● ตลาดการค้าข้าวในต่างประเทศมีความต้องการหลากหลายมากขึ้น ทั้งไปขายในร้านสะดวกซื้อ หรือไม่บรรจุเป็นยี่ห้อของผู้ซื้อเอง หรือไปขายให้ภัตตาคาร 	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการฯ ได้กำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวสำหรับผู้ส่งออกไว้ ๓ ประเภทย่อย ได้แก่ ผู้ส่งออกทั่วไป ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ และผู้ส่งออกขายแดน เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการส่งออกข้าวลักษณะต่าง ๆ และในแต่ละประเภท

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรรมการค้าภายใน
<p>(๑) ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไป ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ หรือที่เป็นผู้ส่งออกชายแดน</p> <p>(๒) ประเภทนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ</p> <p>(๓) ประเภทสีข้าว</p> <p>(๔) ประเภทนายหน้าค้าข้าว</p> <p>(๕) ประเภทขายส่ง</p> <p>(๖) ประเภททำข้าว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทโรงสี และประเภททำข้าว ประกันการจ่ายเงินให้เกษตรกรภายใน ๗ วัน ● ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภททำข้าวต้องกำหนดหรือระบุที่ตั้งสาขาย่อยเพื่อความชัดเจนในการนำไปแสดงหลักฐานสถานที่ทำการค้าข้าว หรือในกรณีทำการเปิดทำข้าวในจังหวัดที่ไม่ได้ลงทะเบียนไว้ในใบอนุญาตประกอบการค้าข้าว ต้องมีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร ● สมควรตัดข้อ ๖ ออก เพราะประเภททำข้าวในปัจจุบันไม่มีแล้ว 	<p>ได้มีการกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ส่งออกต้องปฏิบัติแตกต่างไปตามลักษณะของการประกอบการค้าข้าวด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กรณีผู้ประกอบการค้าข้าวประเภททำข้าว ต้องมีการกำหนดหรือระบุที่ตั้งสาขาย่อย เพื่อแสดงหลักฐานสถานที่ทำการค้าข้าว หน่วยงานอยู่ระหว่างการศึกษาข้อเท็จจริงและพิจารณาถึงประโยชน์ของรัฐและภาระของประชาชนประกอบกันเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การค้าข้าวประเภททำข้าวในปัจจุบัน ● ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภททำข้าว ได้แก่ ผู้ทำการค้าข้าวเปลือกที่มีสถานที่จัดไว้เพื่อการค้าข้าว และให้รวมถึงตลาดกลางข้าวเปลือกด้วย ซึ่งปัจจุบัน (ต.ค.๖๗) มีผู้ได้รับหนังสืออนุญาตทั้งสิ้น ๑,๔๔๖ ราย
<p>ข้อ ๗ การขออนุญาตประกอบการค้าข้าวของผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไป ประเภทสีข้าวหรือประเภททำข้าวที่เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัท ต้องมีบุคคลสัญชาติไทยที่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในคำขออนุญาต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● สำรองไว้ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกหรือในกรณีเกิดปัญหา ● การส่งออกไปต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญ ควรลงนามอย่างน้อย ๒ ใน ๓ ● ส่งเสริมให้เกิด Nominee 	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อกำหนดให้ผู้ค้าข้าวประเภทผู้ส่งออกทั่วไป สีข้าว และทำข้าวต้องมีบุคคลสัญชาติไทยอย่างน้อย ๑ คนลงลายมือชื่อในคำขออนุญาต เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการกำกับดูแลผู้ค้าข้าวทั้ง ๓ ประเภท ซึ่งเป็นผู้ค้าสำคัญในระบบการค้าข้าวของไทย กรณีเกิดปัญหาอาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและธุรกิจการค้าข้าวโดยรวม ● กรณีบริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้กระบวนการจดทะเบียนบริษัท หากว่ากรรมการคนใดมีอำนาจจัดการบริษัทได้ ให้แสดงอำนาจของกรรมการนั้น ๆ ว่าคนใด จำนวนเท่าใด ที่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทไว้ในหนังสือรับรองบริษัท และกรณีบริษัทมหาชนจำกัด ตามพระราชบัญญัติ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		<p>บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้กระบวนการจดทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด ให้แจ้งรายการ เช่น ชื่อและจำนวนกรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัทตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับ ดังนั้น การกำหนดให้ต้องมีบุคคลสัญชาติไทยที่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในคำขออนุญาต เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้งบริษัทจำกัดและกระบวนการจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดข้างต้นและการกำหนดให้มีบุคคลสัญชาติไทยลงนาม เพราะประสงค์ให้มีบุคคลที่มีสัญชาติไทยต้องรับผิดชอบ กรณีมีการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการค้าข้าว</p>
<p>ข้อ ๘ การยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวจะยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่กำหนด หรือยื่นทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้</p> <p>การยื่นคำขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่น ณ สถานที่ราชการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ผู้ที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครให้ยื่น ณ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์</p> <p>(๒) ผู้ที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่น ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแห่งท้องที่นั้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ในการยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ควรลดขั้นตอนการทำบันทึกแสดงความตกลงกับกรมการค้าภายใน เพื่อลดขั้นตอนและเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ขอรับบริการทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ● ควรมีช่องทางอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ ● ไม่ควรต้องลงนามในบันทึกแสดงความตกลงกับกรมการค้าภายใน ควรเปิดให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่ต้องใช้เอกสารแล้ว เพื่อความสะดวกของผู้รับบริการและความรวดเร็วในการจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ในการยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ต้องทำบันทึกแสดงความตกลงกับกรมการค้าภายในก่อน ซึ่งการลงนามในบันทึกแสดงความตกลง หน่วยงานต้องการให้ผู้ประกอบการยืนยันตัวตนให้เกิดความชัดเจนและกำหนดให้ทำเพียงครั้งเดียวเท่านั้น เมื่อทำบันทึกแสดงความตกลงแล้ว ก็สามารถยื่นคำขออนุญาตทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ กรณีดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการ แต่เป็นช่องทางที่อำนวยความสะดวก นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังสามารถยื่นคำขอด้วยตนเองตามสถานที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>ผู้ประสงค์จะยื่นคำขออนุญาต ประกอบการค้าข้าวทางระบบข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ ต้องลงนามในบันทึก แสดงความตกลงกับกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ก่อน</p>		
<p>ข้อ ๙ ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภท ค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ต้องระบุในคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวให้ชัดเจนว่าเป็นผู้ส่งออกทั่วไป หรือผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือ หีบห่อที่มีน้ำหนักข้าวสุทธิไม่เกินสิบสอง กิโลกรัมต่อกล่องหรือหีบห่อหรือ ผู้ส่งออกชายแดน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ควรจำกัดปริมาณข้าวสารต่อกล่องหรือหีบห่อ เป็นการกีดกันทางการค้า ● ไม่เห็นด้วย เนื่องจากต้องได้รับการอนุญาติ การจำหน่ายสินค้าระหว่างประเทศกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับการค้าระหว่างประเทศ ● การกำหนดว่าผู้ประกอบการค้าข้าวที่จะส่งข้าว ไปจำหน่ายต่างประเทศจะต้องบรรจุกล่องหรือหีบห่อไม่เกิน ๑๒ กิโลกรัมต่อกล่องหรือหีบห่อ อาจเป็นการสร้างอุปสรรคทางการค้า เนื่องจากปัจจุบันมีการจำหน่ายสินค้าข้าว ในรูปแบบและขนาดของบรรจุภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย 	<p>● คณะกรรมการฯ ได้กำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวสำหรับประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศไว้ ๓ ประเภทย่อย ได้แก่ ผู้ส่งออกทั่วไป ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อที่มีน้ำหนักสุทธิไม่เกิน ๑๒ กก. ต่อกล่องหรือหีบห่อ และผู้ส่งออกชายแดน ซึ่งแตกต่างกันตามรูปแบบการส่งออก ได้แก่ ผู้ส่งออกทั่วไป ส่วนใหญ่ส่งออกปริมาณมากทั้งแบบเทกอง ถุงจัมโบ้ หรือข้าวสารบรรจุถุง สำหรับผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อส่วนใหญ่ส่งออกแบบข้าวสารบรรจุถุง บรรจุภัณฑ์ขนาดไม่เกิน ๑๒ กิโลกรัม (๒๕ ปอนด์) เป็นปริมาณบรรจุที่สะดวกและได้รับการนิยมนบริโภคในต่างประเทศ เนื่องจากต่างประเทศไม่ได้บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก จึงนิยมซื้อในขนาดบรรจุที่ไม่เกิน ๑๒ กิโลกรัม ส่วนผู้ส่งออกชายแดน เป็นผู้ค้าข้าวที่ทำการค้าขายบริเวณชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีปริมาณส่งออกไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ อาจพิจารณาปรับแก้ไขกรณีดังกล่าวตามสถานการณ์ และรูปแบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและนำความคิดเห็นนั้นไปใช้ประกอบการแก้ไขอนุบัญญัติ ทั้งนี้ ตามกฎหมาย</p>

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		<p>ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> • กรณีข้อกำหนดให้ต้องระบุในคำขออนุญาตให้ชัดเจนว่าเป็นผู้ส่งออกทั่วไป หรือผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อที่มีน้ำหนักข้าวสุทธิไม่เกินสิบสองกิโลกรัมต่อกล่องหรือหีบห่อหรือผู้ส่งออกชายแดน เพื่อการพิจารณาออกหนังสืออนุญาตและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ถูกต้องตามประเภทนั้น รวมทั้งผู้ส่งออกแต่ละประเภทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการฯ กำหนดไว้แตกต่างกันตามลักษณะการค้าข้าว
หมวด ๒ การออกหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว		
<p>ข้อ ๑๐ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวแล้ว ให้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องครบถ้วน พร้อมเสนอความเห็นประกอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต</p> <p>กรณีเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวแก้ไขและยื่นใหม่ให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้ง หากผู้ยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้จำหน่ายคำขออนุญาตดังกล่าว</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ๗ วัน อาจสั้นเกินไป ควรกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมกับการปฏิบัติจริง และกำหนดว่าเป็นวันทำการหรือไม่ • ควรเพิ่มกำหนดระยะเวลาการแก้ไขและยื่นเอกสารหลักฐานใหม่ เพื่อรองรับกรณีและผู้ขออนุญาตไม่สามารถยื่นเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • การกำหนดระยะเวลาในการแจ้งผู้ยื่นคำขอภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้ง กรณีเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน กำหนดระยะเวลาดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเป็นไปตามคู่มือประชาชนที่หน่วยงานได้จัดทำขึ้น และระยะเวลาเจ็ดวัน หน่วยงานยังไม่พบปัญหาอุปสรรคกรณีกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอสามารถแก้ไขและยื่นเอกสารใหม่ได้ทันตามกำหนดระยะเวลา นอกจากนี้ หน่วยงานยังอำนวยความสะดวกให้ผู้ยื่นคำขอโดยตอบกลับในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเช่นเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>ข้อ ๑๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตพิจารณาออกหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวให้แล้วเสร็จภายในวันนั้นหรืออย่างช้าในวันทำการรุ่งขึ้น</p> <p>ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับตั้งแต่เมื่อได้รับ คำขออนุญาตและเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง</p> <p>กรณีมีเหตุจำเป็นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตไม่อาจออกหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่ขออนุญาตทราบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ในการกำหนดสองวันมีปัญหา ถ้าเป็นวันหยุดราชการหรือหยุดตามประเพณี 	<ul style="list-style-type: none"> ● หากเป็นวันหยุดราชการหรือหยุดตามประเพณีหน่วยงานกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวให้แล้วเสร็จภายในวันนั้นหรืออย่างช้าในวันทำการรุ่งขึ้นอยู่แล้ว
<p>ข้อ ๑๖ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวให้มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่พิจารณาออกหนังสืออนุญาต</p> <p>การขอต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ พร้อมหนังสืออนุญาตฉบับเดิมและเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต เช่น หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หลักฐานแสดงการถือหุ้น หรือหนังสือรับรองของส่วนราชการที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ๑ ปี เป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไป ● เพิ่มอายุหนังสืออนุญาตจาก ๑ ปี เป็น ๓ - ๕ ปี ● กำหนดวันหมดอายุตามปีปฏิทิน เช่น ๓๑ ธันวาคม ● ควรมีการอนุญาตให้ต่ออายุหลังจากหมดอายุไปแล้วได้ไม่เกิน ๓ เดือน เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบันหน่วยงานได้ออกประกาศคณะกรรมการปกข. ฉบับที่ ๑๕๓ พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยการขอต่ออายุหนังสืออนุญาต กำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าวแจ้งการต่ออายุหนังสืออนุญาตแทนการขออนุญาต และชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุหนังสืออนุญาตตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดวันหมดอายุตามปีปฏิทินอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและเป็นภาระกรณีผู้มาขออนุญาตประกอบการค้าข้าวในช่วงใกล้สิ้นปี เมื่อครบกำหนดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ทำให้ต้องมายื่นคำขอต่ออายุพร้อมชำระค่าธรรมเนียมอีกด้วย จึงกำหนดอายุ ๑ ปี นับจากวันที่ออกหนังสืออนุญาต ● เมื่อหนังสืออนุญาตหมดอายุจะถือว่าสิ้นสุดกรอบระยะเวลาการอนุญาตซึ่งไม่สามารถประกอบการค้าข้าวได้จนกว่าจะทำการยื่นคำขอเพื่อพิจารณาอนุญาตใหม่และได้รับหนังสืออนุญาตแล้วเท่านั้น
หมวด ๓ การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว		
<p>ข้อ ๑๘ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไป ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีข้าวสารเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองไม่น้อยกว่าห้าร้อยเมตริกตันสำหรับบริษัทซึ่งมีทุนจดทะเบียนไม่เกินยี่สิบล้านบาท และไม่น้อยกว่าหนึ่งพันเมตริกตัน สำหรับบริษัทซึ่งมีทุนจดทะเบียนยี่สิบล้านบาทขึ้นไป ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกหนังสืออนุญาตประกอบการค้าข้าว และตลอดเวลาที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดปริมาณ Stock ของผู้ส่งออกทั่วไปตามปริมาณการส่งออก ● ปริมาณการเก็บสต็อกของผู้ส่งออก ให้อิงตามรายได้ ● ข้าวสารในกรรมสิทธิ์ครอบครองควรปรับปริมาณขั้นต่ำตามปริมาณการส่งออก เช่น ๕ - ๑๐ % ของปริมาณส่งออกทั้งปี ● แบ่งปริมาณข้าวสารในกรรมสิทธิ์ตามขนาด เช่น เล็ก กลาง ใหญ่ เป็นต้น ● ควรตรวจการเก็บค่าธรรมเนียมเก่า ๆ ที่เคยทำกันของผู้ประกอบการบางราย ที่ยังมีการหักน้ำหนัก คิดค่าใช้จ่ายจริง 	<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดปริมาณ Stock ของผู้ส่งออกทั่วไปหน่วยงานอยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดปริมาณ Stock ต่อไป ● กรณีผู้ประกอบการบางรายที่มีการหักน้ำหนัก คิดค่าใช้จ่ายเกินจริง ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการปกข. ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออก ต้องซื้อขายเป็นหน่วยน้ำหนักมาตรฐานในระบบเมตริก และไม่เอาเปรียบในการซื้อขาย การชั่งน้ำหนัก การชำระเงิน การหักค่าใช้จ่ายใด ๆ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>(๒) เก็บข้าวไว้ในสถานที่เก็บข้าวตามที่ยื่นหลักฐานไว้</p> <p>(๓) การเปลี่ยนแปลง การเพิ่มหรือลดจำนวนสถานที่เก็บข้าวต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดจำนวนสถานที่เก็บข้าว</p> <p>(๔) ใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดความชื้นข้าวที่มีคำรับรองจากกรมการค้าภายใน ตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด ไม่ใช่หรือมีไว้เพื่อใช้เครื่องชั่ง เครื่องวัดที่มีความเที่ยงเกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนด และไม่กระทำการใด ๆ เพื่อให้เครื่องชั่ง เครื่องวัดที่มีคำรับรองแสดงน้ำหนัก ปริมาณผิดไปจากที่ได้รับ การตรวจสอบความเที่ยงกับแบบมาตราเกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนด</p> <p>(๕) ต้องซื้อขายเป็นหน่วยน้ำหนักมาตรฐานในระบบเมตริก และไม่เอาเปรียบในการซื้อขาย การชั่งน้ำหนัก การชำระเงิน การหักค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกเหนือจากการซื้อขาย</p>		<p>นอกเหนือจากการซื้อขาย ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ต้องตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวกรณีดังกล่าว หากผู้ได้รับหนังสืออนุญาตฯ มีการกระทำความผิด จะต้องได้รับโทษทางอาญา คือ ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และคณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตได้</p>
<p>ข้อ ๑๙ ความในข้อ ๑๘ (๑) (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับแก่</p> <p>(๑) รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดการบรรจุหีบห่อ ผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดตามสัญญาซื้อขาย เช่น สำหรับภัตตาหาร ความต้องการจะเป็น ๓๐ กก. ต่อกล่อง ถ้าผู้ซื้อไปบรรจุตามตราของผู้ซื้อเอง เป็นเทกองหรือถุง ๑,๐๐๐ กก./ถุง ถ้ากำหนดให้ไม่เกิน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตามที่คณะกรรมการฯ ได้กำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวสำหรับประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศไว้ ๓ ประเภทย่อย ได้แก่ ผู้ส่งออกทั่วไป ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อที่มีน้ำหนัก

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>(๒) สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร</p> <p>(๓) ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อที่มีน้ำหนักข้าวสารสุทธิไม่เกินสิบสองกิโลกรัมต่อกล่องหรือหีบห่อ</p> <p>(๔) ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกชายแดน</p>	<p>๑๒ กก./หีบห่อ ผู้ซื้อก็จะไปซื้อจากประเทศอื่น ประเทศไทยผลิตข้าวมากกว่าที่บริโภคในประเทศ ถ้าส่งออกไม่ได้ก็จะเป็นปัญหาต่อเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายของกระทรวงพาณิชย์ต้องการขายมากที่สุด เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศ มีรายได้เพิ่มขึ้น เห็นควรให้เป็นไปตาม Specification ของผู้ซื้อจากต่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบัน Specification ของผู้ซื้อในต่างประเทศ จะกำหนดมาตรฐานของข้าวชัดเจน และจะมีผู้ตรวจสอบจากภายนอกมาตรวจสอบ ซึ่งสามารถส่งไปขายได้ และผู้ซื้อจะไปตรวจสอบอีกครั้งเมื่อข้าวไปถึงปลายทางแล้ว 	<p>สุทธิไม่เกิน ๑๒ กก. ต่อกล่องหรือหีบห่อ และผู้ส่งออกชายแดน หากผู้ส่งออกที่ไม่เข้าข่ายประเภทผู้ส่งออกบรรจุกล่องหรือหีบห่อ สามารถขออนุญาตประเภทผู้ส่งออกทั่วไปได้ อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ กรมฯ อยู่ระหว่างการศึกษาเพื่อปรับปรุงประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการค้าข้าวของไทยต่อไป</p>
<p>ข้อ ๒๑ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกชายแดนต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ต้องส่งข้าวสารไปจำหน่ายต่างประเทศเฉพาะในจังหวัดชายแดนที่ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ โดยมีมูลค่าการส่งออกไม่เกินวันละห้าล้านบาท</p> <p>(๒) ใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดความชื้นข้าวที่มีคำรับรองจากกรมการค้าภายใน ตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด ไม่ใช่หรือมีไว้เพื่อใช้เครื่องชั่ง เครื่องวัดที่มีความเที่ยงเกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กำหนด และไม่กระทำการใด ๆ เพื่อให้เครื่องชั่ง เครื่องวัดที่มีคำรับรอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ส่งออกบางราย ไม่โชว์ตัวเลขน้ำหนักเข้าออก และหักน้ำหนักเป็นค่าธรรมเนียม ● ผู้รับใบอนุญาตมีภูมิลำเนาในพื้นที่ แต่อาจนำข้าวจากที่อื่นมาขาย วัตถุประสงค์ของประเด็นนี้คืออะไร และทำไมต้องกำหนด ๕ ล้านบาท ● ราคาซื้อขายเป็นไปตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ 	<p>● กรณีหักน้ำหนักเป็นค่าธรรมเนียม ตามประกาศคณะกรรมการ ปกช. ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปล่อยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกชายแดน ต้องซื้อขายเป็นหน่วยน้ำหนักมาตรฐานในระบบเมตริก และไม่เอาเปรียบในการซื้อขาย การชั่งน้ำหนัก การชำระเงิน การหักค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกเหนือจากการซื้อขาย ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวกรณีดังกล่าว หากผู้ได้รับหนังสืออนุญาตฯ มีการกระทำความผิด จะต้องได้รับโทษทางอาญา คือ ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และคณะกรรมการฯ มีอำนาจส่งถอนหนังสืออนุญาตได้</p>

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>แสดงน้ำหนัก ปริมาณผิดไปจากที่ได้รับ การตรวจสอบความเที่ยงกับแบบมาตรา เกินอัตราเมื่อเหลือเมื่อขาดตามที่กำหนด</p> <p>(๓) ต้องซื้อขายเป็นหน่วยน้ำหนัก มาตรฐานในระบบเมตริก และไม่เอาเปรียบ ในการซื้อขาย การชั่งน้ำหนัก การชำระเงิน การหักค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกเหนือจาก การซื้อขาย</p>		<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการฯ ได้กำหนดประเภทผู้ประกอบการ ค้าข้าวสำหรับประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ไว้ ๓ ประเภทย่อย ได้แก่ ผู้ส่งออกทั่วไป ผู้ส่งออกข้าวสาร บรรจุกล่องหรือหีบห่อที่มีน้ำหนักสุทธิไม่เกิน ๑๒ กก. ต่อกองหรือหีบห่อ และผู้ส่งออกชายแดนซึ่งแตกต่างกันตามรูปแบบการส่งออก สำหรับผู้ส่งออกชายแดน จะมีลักษณะเป็นผู้ค้าข้าวที่ทำการค้าขายบริเวณชายแดน กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีปริมาณส่งออกไม่มากนัก ● สำหรับราคาซื้อขายข้าวปัจจุบันเป็นไปตามกลไกตลาด
<p>ข้อ ๒๒ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวประเภทนายหน้าค้าข้าว ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตโดยต้องไม่เอาเปรียบ ในการซื้อขาย การชำระเงิน การหักค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกเหนือจากการซื้อขาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ต้องมีการตัดสิ่งเจือปน, ความชื้นตามข้อกำหนดของ กระทรวงพาณิชย์ ● การระบุคำว่า "ไม่เอาเปรียบ" ไม่ชัดเจน ควรกำหนดให้ชัดกว่านี้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทนายหน้าค้าข้าว เป็นเพียงคนกลางที่ช่วย เจริญจากการซื้อขายข้าวระหว่างผู้ประกอบการค้าข้าว แต่ละประเภท จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องมีข้อกำหนด ให้ต้องมีการตัดสิ่งเจือปน ความชื้น ● คำว่า "ไม่เอาเปรียบ" เป็นกรณีที่คณะกรรมการฯ กำหนดกว้างอย่างกว้าง โดยให้คำนึงถึงประเพณีปกติ ทางการค้าของการค้าข้าว ซึ่งหากระบุถ้อยคำ ไว้เป็นการเฉพาะ อาจจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ หรือ ไม่ครอบคลุมกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ซึ่งหากผู้ได้รับหนังสืออนุญาตฯ มีการกระทำความผิด จะต้องได้รับโทษทางอาญา ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และคณะกรรมการฯ มีอำนาจ สั่งถอนหนังสืออนุญาตได้

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรรมการค้าภายใน
<p>หมวด ๔ การรายงานการค้าข้าว</p> <p>ข้อ ๒๔ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบ การค้าข้าว ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ ประเภทนำเข้าข้าวจาก ต่างประเทศ ประเภทสีข้าว ประเภทขายหน้า ค้าข้าว ประเภทขายส่ง และประเภททำข้าว ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำรายงานการค้า ข้าวประจำวัน แต่ต้องยื่นรายงานการค้า ข้าวเป็นประจำทุกเดือน ภายในวันที่เจ็ด ของเดือนถัดไปต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๘ ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด การยื่นรายงานตามวรรคหนึ่ง จะยื่นโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือทางโทรสารหรือทางระบบข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้ถือวันที่ ได้ประทับตราประจำวัน ณ ที่ทำการไปรษณีย์ ต้นทาง เป็นวันยื่นแจ้ง ในกรณีที่ยื่นแจ้ง ทางโทรสารจะถือวันที่ได้รับโทรสาร เป็นวันแสดงเจตนาในการยื่น ในกรณี การยื่นแจ้งทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือวันที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่ระบบ ข้อมูลของกรรมการค้าภายใน กระทรวง พาณิชย เป็นวันแสดงเจตนาในการยื่นแจ้ง การยื่นแจ้งทางโทรสารตามวรรคสอง จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้ได้รับหนังสือ อนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวได้ส่งต้นฉบับ ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรทำรายงานด้วย ● ไม่จำเป็นต้องลงนาม MOU หากจะส่งข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบันการส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ อาจสะดวกกว่าโทรสาร ● กำหนดให้ต้องรายงานค้าข้าว เมื่อไม่รายงานจะไม่สามารถต่อไปอนุญาตได้ ● ให้รายงานในไตรมาส ● รายงานเท่าที่จำเป็น 	<p>● การรายงานการค้าข้าว ปัจจุบัน คณะกรรมการฯ ได้ออกประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๕๓ พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการให้ผู้ประกอบการ ค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนด เงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดให้ผู้ได้รับ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทค้าข้าว ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ประเภทนำเข้าข้าวจาก ต่างประเทศ ประเภทสีข้าว ประเภทขายส่ง และ ประเภททำข้าวได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำรายงาน การค้าข้าวประจำวัน แต่ต้องยื่นรายงานการค้าข้าว เป็นประจำทุกเดือน ภายในวันที่เจ็ดของเดือนถัดไป ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบที่คณะกรรมการ กำหนด โดยคณะกรรมการฯ ได้คำนึงถึงเหตุผลและ ความจำเป็น เพื่อให้ทราบปริมาณข้าวไม่ให้ขาดแคลน และเพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ รวมทั้งติดตามปริมาณข้าว หากเกิดความผิดปกติ เกี่ยวกับปริมาณข้าว คณะกรรมการฯ จะกำหนด มาตรการบริหารเกี่ยวกับข้าวต่อไป ทั้งนี้ หากไม่จัดทำ รายงานการค้าข้าว มีโทษตามมาตรา ๑๘ คือ ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท จำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ</p> <p>● การทำบันทึกแสดงความตกลง ในการยื่นคำขอ อนุญาตประกอบการค้าข้าวทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ต้องทำบันทึกแสดงความตกลงกับกรรมการค้าภายในก่อน ซึ่งการลงนามในบันทึกแสดงความตกลง หน่วยงาน</p>

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
<p>ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่ประสงค์จะยื่นแจ้งทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ลงนามในบันทึกแสดงความตกลงกับกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ก่อน</p>		<p>ต้องการให้ผู้ประกอบการยืนยันตัวตนให้เกิดความชัดเจน และกำหนดให้ทำเพียงครั้งเดียวเท่านั้น เมื่อทำบันทึกแสดงความตกลงแล้วก็สามารถยื่นคำขออนุญาตทางระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ กรณีดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการ แต่เป็นช่องทางที่อำนวยความสะดวกมากยิ่งขึ้น</p>
<p>หมวด ๕ การส่งมอบหนังสืออนุญาตประกอบการค้าข้าว</p>		
<p>ข้อ ๒๗ คำสั่งมอบหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวทราบโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ และให้ถือว่าผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าว ได้รับทราบเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรเพิ่มจำนวนวันหลังได้รับการจัดส่งภายใน ๑๔ วัน ● ควรเปิดระบบการแจ้งให้สะดวก เช่น ระบบอิเล็กทรอนิกส์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ระยะเวลาที่ถือว่าผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวทราบเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่เพียงพอในการที่ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตจะทราบคำสั่งมอบหนังสืออนุญาตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ● การแจ้งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ สามารถทำได้ โดยกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้บัญญัติรองรับว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย
<p>การแสดงราคาข้าวประจำวัน</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าว ต้องแสดงราคาข้าวประจำวันเป็นภาษาไทยไว้ในที่เปิดเผยซึ่งอาจจะแลเห็นได้สะดวก ณ สถานที่ทำการค้าข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ควรใช้คำว่า "ซึ่งอาจจะแลเห็น" ● ควรมีทั้งไทยและอังกฤษ ● ควรมีการประชาสัมพันธ์ว่าแสดงราคาข้าวที่ไหน วิธีการดูปฏิบัติอย่างไร ● แสดงราคาต่อหน่วยเป็นภาษาใดก็ได้ แต่ต้องมีตัวเลขอารบิกอยู่ด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตามถ้อยคำทางกฎหมาย ได้ระบุถ้อยคำไว้อย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติตามได้ โดยหลักการให้แสดงราคาข้าว ณ สถานที่ทำการค้าข้าว เพื่อประโยชน์ต่อผู้ซื้อขายข้าว ● นอกจากนี้ ยังมีประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการรับซื้อ การแสดงราคาข้าวรับซื้อข้าวเปลือก และการแสดงราคาขายข้าวสารอีกด้วย

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
หนังสืออนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะตัวและการแจ้งเลิกการประกอบการค้าข้าว		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๖ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ให้ใช้ได้เฉพาะตัวจะโอนกันไม่ได้ และเมื่อเลิกประกอบการค้าข้าว ให้แจ้งให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรกำหนดระยะเวลาการแจ้งให้คณะกรรมการทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบัน ประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดระยะเวลาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบการค้าข้าวต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่เลิกประกอบการค้าข้าว ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดอยู่แล้ว
บทกำหนดโทษ		
➤ โทษทางปกครอง		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตคนใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติใด ๆ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตนั้นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรกำหนดเงื่อนไขการใช้อำนาจสั่งถอนหนังสือ ● ปรับบทลงโทษให้เป็นปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบัน ประกาศคณะกรรมการ ปกข. ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ การส่งถอนหนังสืออนุญาตประกอบการค้าข้าว ได้กำหนดเงื่อนไขการใช้อำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตไว้อย่างชัดเจนว่ากรณีที่ได้รับหนังสืออนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ ๑๘ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ หรือข้อ ๒๓ แล้วแต่กรณี ตามประเภทของผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว อธิบดีกรมการค้าภายในหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับ

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
		มอบอำนาจ แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาต ประกอบการค้าข้าว ดังนี้ (๑) กรณีผิดเงื่อนไขครั้งแรก สั่งถอนหนังสืออนุญาตไม่เกิน ๖ เดือน และ (๒) กรณี ผิดเงื่อนไขครั้งที่สอง สั่งถอนหนังสืออนุญาตไม่เกิน ๒ ปี
<p>● มาตรา ๑๖ ทวิ เจ้าของโรงสีข้าว หรือผู้ประกอบการโรงสีข้าวคนใดหยุด หรือแกล้งหยุดทำการสีข้าว หรือไม่ทำ การสีข้าวให้เต็มกำลังที่โรงสีนั้นสามารถ ที่จะทำการสีได้ คณะกรรมการมีอำนาจ ที่จะเรียกให้กระทำการสีข้าวหรือสีข้าว ให้เต็มกำลังต่อไปภายในระยะเวลา ที่กำหนด และมีอำนาจกำหนดค่าจ้าง สีข้าวให้ปฏิบัติได้</p> <p>เมื่อคณะกรรมการได้มีคำสั่งตามความ ในวรรคก่อนแล้ว เจ้าของโรงสีข้าวหรือ ผู้ประกอบการโรงสีข้าว ไม่ปฏิบัติภายใน ระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้ายึดโรงสีนั้น มาดำเนินการเสียเองได้ และในการนี้ เจ้าของโรงสีไม่มีสิทธิที่จะเรียกค่าทดแทน หรือค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การระบุว่าหยุดหรือแกล้งหยุดไม่ชัดเจน บังคับใช้ไม่ได้ และการดำเนินการสีข้าวอย่างไม่เต็มกำลังอาจเกิดจากการ พิจารณาความคุ้มทุนทางการผลิต จึงไม่ควรใช้อำนาจรัฐ ไปบังคับ ● รุนแรงเกินไป ● ผู้ประกอบการโรงสีเป็นธุรกิจของเอกชน การค้าข้าว เป็นไปโดยเสรี การแทรกแซงกระบวนการผลิต รวมไปถึง การเข้ายึดโรงสี เป็นมาตราที่ไม่ควรมีใน พ.ร.บ. ● ควรระบุรายได้ที่ได้มานำส่งที่ไหน ● ใช้สอบถามสอบสวนแก้ปัญหา ● ปรับใช้ตามสถานการณ์ ● ปรับปรุงให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ในกรณีมีโรงสี ไม่มีงบประมาณ/ทรัพยากรเพียงพอในการดำเนินการสีข้าว ● ควรมีหนังสือเตือนหรือกำหนดโทษกำกับไว้ด้วย ● ควรระบุเพิ่มเติมกรณีที่คณะกรรมการจะใช้กฎหมาย เมื่อเกิดหรืออยู่ในเหตุการณ์ใด ● ควรดูเหตุผลเป็นกรณีไป ● การรวบรวมข้าวที่ได้อาจจะไม่สัมพันธ์กับกำลังการผลิต ● ควรยกเลิก เพราะล้าสมัยและไม่เป็นไปตามการค้ายุคเสรี 	<ul style="list-style-type: none"> ● บทลงโทษตาม พ.ร.บ. เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของกฎหมายโดยมุ่งจัดระเบียบการค้าข้าวให้เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งบริหารจัดการปริมาณข้าว เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ● ปัจจุบันในสถานการณ์ปกติ คณะกรรมการฯ มิได้ ใช้อำนาจเรียกให้เจ้าของโรงสีข้าวหรือผู้ประกอบการ โรงสีข้าว กระทำการสีข้าวหรือสีข้าวให้เต็มกำลัง หรือ กำหนดค่าจ้างสีข้าว แต่หากมีเหตุผลหรือความจำเป็น คณะกรรมการฯ จะใช้อำนาจดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้อง กับสถานการณ์

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมการค้าภายใน
	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีบทลงโทษที่ชัดเจนถึงการกระทำของโรงสีว่าแบบใดถึงมีความผิด ● การสีข้าวมีอุปสรรคหลายประการ เช่น เครื่องชำรุด ซ่อมแซม โรงสีต้องการสีเต็มกำลังสีอยู่แล้ว เพราะเป็นรายได้สำคัญ คงไม่หยุดหรือแก้งทำ ปัญหาคือไฟฟ้าจ่ายไม่เสถียร ให้เพิ่มคำว่า มีเหตุจำเป็น เช่น เครื่องชำรุด, ซ่อมแซมประจำปี, ไฟฟ้าขัดข้อง 	
➤ โทษทางอาญา		
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๑๗ - มาตรา ๒๐ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรเพิ่มค่าปรับมากกว่านี้ ● ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดที่เหมาะสม ควรปรับแก้ไขค่าปรับให้เหมาะสม หรือไม่กำหนดโทษใด ๆ หากไม่จำเป็น ● โทษจำคุกแรงไป ● ปรับบทลงโทษให้เป็นปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● กรมฯ จะรับไปพิจารณาการกำหนดโทษทางอาญา ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของความผิด โดยนำเอาหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงเท่านั้นและหลักการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้การกำหนดโทษอาญา ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ เช่น การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้ เป็นต้น ตลอดจนคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรา ๒๑ ทวิ ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดตลอดจนสิ่งที่ใช้บรรจุ ให้รับเสีย 	<ul style="list-style-type: none"> ● บางรายเห็นว่าเพราะเป็นของผู้ค้า แคเพิกถอนใบอนุญาตและขึ้นบัญชีไว้ก็เพียงพอ ● ควรให้มีการจัดการเพื่อขาย หากเป็นไปได้ "ความผิด" ควรจำกัดเฉพาะความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และประเด็นสำคัญต่อสาธารณะเท่านั้น 	

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ค่าใช้จ่ายของกรมการค้าภายใน
การกำหนดค่าธรรมเนียม		
<p>● อนุบัญญัติ</p> <p>○ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>(๑) หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ</p> <p>(ก) ผู้ส่งออกทั่วไป ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(ข) ผู้ส่งออกชายแดน ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(ค) ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ (ยกเว้นเกษตรกรกลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร) ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๒) หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทลีข้าว</p> <p>(ก) โรงสีขนาดเล็ก ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>(ข) โรงสีขนาดกลาง ฉบับละ ๒,๕๐๐ บาท</p> <p>(ค) โรงสีขนาดใหญ่ ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๓) หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทขายส่ง ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้กำหนดค่าธรรมเนียมตามขนาดผู้ประกอบการ ประเภทผู้ส่งออกทั่วไป เป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ โดยทำการจำแนกตามปริมาณการส่งออก และทำการปรับค่าธรรมเนียมตามขนาดดังกล่าว ● ปรับอัตราค่าธรรมเนียมตามขนาดโรงสี เป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ โดยจำแนกตามปริมาณการบรรจุข้าว/การผลิตรายปี ● ปรับระยะเวลาหนังสืออนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียม เนื่องจากบางพื้นที่จะสามารถทำการประกอบการค้าข้าวได้เพียง ๒ - ๔ เดือน ทำให้การจ่ายอัตราค่าธรรมเนียม ๕,๐๐๐ บาท ตลอดทั้งปีไม่คุ้มค่า ● ปรับค่าธรรมเนียมของผู้นำเข้าข้าวจากต่างประเทศ ให้สูงกว่า ๕,๐๐๐ บาท เพื่อสนับสนุนการใช้สินค้าภายในประเทศ และเจาะจงประเภทการนำเข้าข้าวในแต่ละชนิดต่อ ๑ ใบอนุญาต ● การต่ออายุหนังสืออนุญาตควรมีค่าธรรมเนียมแตกต่างจากการขออนุญาตใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ขณะนี้ กรมฯ อยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบปรับปรุงวิธีการขออนุญาต ปริมาณการเก็บสต็อกของผู้ส่งออกทั่วไป ตลอดจนอัตราค่าธรรมเนียม ให้มีความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบการค้าข้าวของไทย

ประเด็น/มาตรา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ค่าใช้จ่ายของกรมการค้าภายใน
<p>(๔) หนังสืออนุญาตให้ประกอบ การค้าข้าว ประเภททำข้าว ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๕) หนังสืออนุญาตให้ประกอบ การค้าข้าว ประเภทนำเข้าข้าวจาก ต่างประเทศ ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๖) หนังสืออนุญาตให้ประกอบ การค้าข้าว ประเภทนายหน้าค้าข้าว ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๗) ใบแทนหนังสืออนุญาตให้ ประกอบการค้าข้าวทุกประเภท ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๘) การต่ออายุหนังสืออนุญาต ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าธรรมเนียม หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทนั้น ๆ</p> <p>(๙) การเปลี่ยนแปลงรายการ ในหนังสืออนุญาตหรือการแจ้งเลิก ประกอบการค้าข้าวทุกประเภท ครึ่งละ/ รายละ ๒๐๐ บาท</p>		

